

แบบรายงานการตรวจราชการและนิเทศงานกรณีปกติ รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

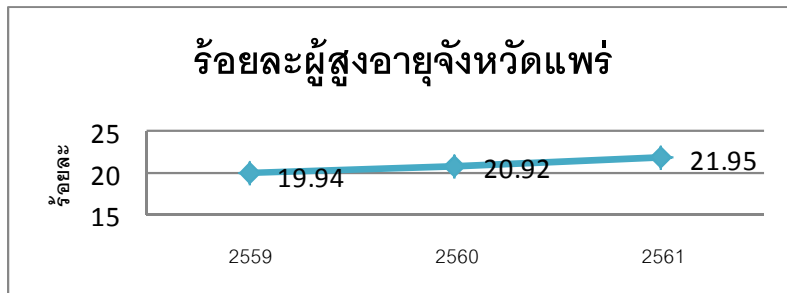
เขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2562

คณะที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและการจัดการสุขภาพ

ประเด็น กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

KPI : 4) ร้อยละของตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่าน
เกณฑ์ / ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 70

สถานการณ์

กราฟ แสดงร้อยละของผู้สูงอายุในจังหวัดแพร่ (ที่มา: ทะเบียนราษฎร ปี 2561)

จากกราฟ ผู้สูงอายุจังหวัดแพร่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสมบูรณ์ มีอัตราส่วนมากเป็นอันดับ 3 ของเขตสุขภาพที่ 1 ร้อยละ 21.95 โดยมี อันดับ 1 ลำปาง ร้อยละ 22.20 อันดับ 2 ลำพูน ร้อยละ 22.15 และประเทศไทยมีอัตราส่วนผู้สูงอายุร้อยละ 16.45 ข้อมูลจากสถิติ การลงทะเบียน
กรรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ตาราง แสดงผลการคัดกรองผู้สูงอายุตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (Activities of Daily Living; ADL) จังหวัดแพร่

อำเภอ	จำนวน ผู้สูงอายุ ทั้งหมด	จำนวนผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง					ยังไม่ได้รับการ คัดกรอง
		ติดสังคม (ADL 12-20)	ติดบ้าน (ADL 5-11)	ติดเตียง (ADL 0-4)	รวม	ร้อยละ	
เมืองแพร่	24,277	23,030	372	131	23,533	96.94	744
ร้องกวาง	8,699	8,161	156	39	8,356	96.06	343
ลอง	10,760	8,920	211	41	9,172	85.24	1,588
สูงเม่น	17,012	15,854	267	105	16,226	95.38	786
เด่นชัย	6,176	5,400	147	48	5,595	90.59	581
สอง	9,632	8,564	249	53	8,866	92.05	766
วังชิ้น	8,531	7,907	123	41	8,071	94.61	460
หนองม่วงไข่	3,870	3,695	79	27	3,801	98.22	69
รวม	88,957	81,531	1,604	485	83,620	94.00	5,337

(ข้อมูล HDC ณ วันที่ 24 มิ.ย. 2562)

จากข้อมูล ตารางการประเมินคัดกรองความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (Activities of Daily Living; ADL) ในระบบรายงานข้อมูลจากโปรแกรม HDC ช่วง เดือน ตุลาคม 2561 – 24 มิ.ย. 2562 (ข้อมูลสะสม
ปี 2561-2562) ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง 83,620 คน จากผู้สูงอายุ จำนวน 88,957 คิดเป็น ร้อยละ 94.00

จากการคัดกรอง จำแนกเป็น

- กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ดีและช่วยเหลือคนอื่นได้ (กลุ่มติดสังคม) จำนวน 81,531 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50
- กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) จำนวน 1,604 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92
- กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง) จำนวน 485 คน คิดเป็นร้อยละ 0.58

จากการคัดกรองโรคที่พบบ่อยและมีปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ เสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 52.89 เสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ ร้อยละ 48.20 เสี่ยงต่อโรคเบาหวานรายใหม่ ร้อยละ 13.65 เสี่ยงต่อโรคข้อเข่าเสื่อม ร้อยละ 7.19 และเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้ม ร้อยละ 5.53 เสี่ยงต่อโรคสมองเสื่อม ร้อยละ 0.93 เสี่ยงต่อโรคซึมเศร้า ร้อยละ 0.23 ซึ่งข้อมูลการคัดกรอง จาก Data center (ข้อมูล HDC ณ 24 มิ.ย. 2562)

การดำเนินงานดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง Long Term Care ซึ่งมุ่งเน้นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง จังหวัดแพร่ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2559 มีตำบลที่เข้าร่วมโครงการเพื่อดำเนินการตำบล Long Term Care ถึงปี 2562 มีจำนวน 53 ตำบล จากจำนวน 78 ตำบล 53 กองทุน มี Care Manager จำนวน 94 คน Care Giver จำนวน 607 คน มีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง จำนวน 1,666 คน ได้รับแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) จำนวน 1,652 คน คิดเป็นร้อยละ 99.16 และมีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากกลุ่มติดบ้านเป็นติดสังคม จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 4.19 และกลุ่มติดเตียงเปลี่ยนเป็นติดบ้าน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 (จากรายงานผลการดำเนินงาน Long Term Care เดือนมิถุนายน 2562) โอกาสพัฒนา ควรจัดอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) โดยศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ครอบคลุมหน่วยบริการสาธารณสุขทุกพื้นที่

ข้อมูลเชิงปริมาณ จำแนกรายอำเภอ

ตาราง แสดงร้อยละของตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (LTC) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 70

อำเภอ	จำนวนตำบลทั้งหมด	จำนวนตำบลที่เข้าร่วมโครงการ LTC	จำนวนตำบลที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการ LTC	ตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (LTC)ผ่านเกณฑ์	
				จำนวน	ร้อยละ
อำเภอเมือง	20	14	6	17	85.00
อำเภอลอง	9	3	6	6	66.67
อำเภอหนองม่วงไข่	6	6	0	6	100.00
อำเภอสอง	8	7	1	8	100.00
อำเภอวังชิ้น	7	5	2	6	85.71
อำเภอร้องกวาง	11	8	3	8	72.73
อำเภอเด่นชัย	5	5	0	5	100.00
อำเภอสูงเม่น	12	5	7	10	83.33
รวม	78	53	25	66	84.62

จากตาราง จังหวัดแพร่ มีตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (LTC) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 87.18 ซึ่งมีตำบลที่ต้องพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้แก่ อำเภอลอง พื้นที่ที่ต้องเร่งรัดสมัครเข้าโครงการ จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอลอง อำเภอสูงเม่น อำเภอเมือง

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการตามประเด็นการตรวจราชการผลการดำเนินงาน

1. มีการดำเนินงานผู้สูงอายุ ร่วมกับภาคีเครือข่ายในระดับจังหวัด ได้แก่ สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแพร่, สาขาสมาชิกผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดแพร่, เครือข่ายสมาชิกสุขภาพจังหวัดแพร่, สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพจังหวัดแพร่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ อปท.ฯ
2. ประสานงานศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ส่งผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) เข้ารับการอบรมฟื้นฟูศักยภาพ รุ่นที่ 2 วันที่ 24 – 27 ธันวาคม 2561 ณ โรงแรมเดอะปาร์ค เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11 คน
3. ประสานงานศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ส่งผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) เข้ารับการอบรม ในวันที่ 22 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมเดอะปาร์ค เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน
4. มีแผนรับการสนับสนุนพัฒนาระบบข้อมูล Care Manager, Care Giver, Care Plan ภายใต้การสนับสนุนของศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ และ สปสช. และเร่งรัดการบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรม ซึ่ง สปสช.เขต 1 เชียงใหม่ ได้ประชุมชี้แจงการใช้งานโปรแกรมระบบข้อมูลและการรายงานผล ในวันที่ 30 มกราคม 2562 ณ โรงแรมแม่ยมพาเลส จังหวัดแพร่
5. หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่อำเภอ/ตำบล ได้รับการประสานจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (Care Giver) ให้ครอบคลุม โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกศน. จำนวน 5 อำเภอๆ ละ 20 คน
6. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ในการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงบูรณาการและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติการในระดับพื้นที่ ในวันที่ 28 มกราคม 2562 ณ โรงแรมแพร่นครา ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 60 คน ประกอบด้วย ชมรมผู้สูงอายุ พระศิลาบุญญาภักดิ์เจ้าหน้าที่สาธารณสุข care manager care giver
7. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ร่วมกับโรงพยาบาลแพร่ จัดอบรมฟื้นฟูศักยภาพผู้ดูแลผู้สูงอายุ care giver ของอำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น อำเภอหนองม่วงไข่ ในระหว่างวันที่ 5-8 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมโรงพยาบาลแพร่ จำนวน 49 คน โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่
8. ออกเยี่ยมเสริมพลังและประเมินประเมินตำบลดูแลผู้สูงอายุระยะยาว/ ชมรมผู้สูงอายุ/ รร.ผู้สูงอายุ/วัดส่งเสริมสุขภาพ/พระ อสว. ร่วมกับภาคีเครือข่าย ในระหว่างวันที่ 11 มิ.ย. 2562 - 26 มิ.ย. 2562 จำนวน 8 อำเภอ ในจังหวัดแพร่
9. นิเทศงาน ติดตามงานร่วมกับทีมนิเทศงาน คปสอ.ของ สสจ.แพร่

Σ ผลลัพธ์ : ผลงานตามตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ) รอบ 9 เดือน (1 ตค.- 30 มิ.ย. 2562)

ตารางผลงาน : ระบบการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงแบบระยะยาว (Long term care) ในพื้นที่เป้าหมาย จังหวัดแพร่ ปี 2562 ข้อมูล 30 มิ.ย. 2562

ข้อมูลลำดับที่	ตัวชี้วัด	ข้อมูล	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	หนองม่วงไข่	ร้องกวาง	สอง	จังหวัด
1	ตำบลต้นแบบ Long Term Care ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70	เป้าหมาย	20	12	5	9	7	6	11	8	78
		ผลงาน	17	10	5	6	6	6	8	8	66
		อัตรา/ร้อยละ	85	83.33	100	66.67	85.71	100	72.73	100	84.62
2	ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและจัดทำแผนการดูแลราย บุคคลร้อยละ 80-100	เป้าหมาย (ปี59-62)	424	123	165	113	167	186	173	315	1,666
		ผลงาน	420	123	165	113	167	186	163	315	1,652
		อัตรา/ร้อยละ	99.06	100	100	100	100	100	94.22	100	99.16
3	จำนวน Care Manager ผ่านการอบรม	เป้าหมาย (รพ.สต.)	28 (คสม. 1)	17 (คสช1)	8	14	17	6	17 (คสช1)	17 (คสช1)	123
		ผลงาน	24/สสอ.1/ทบ1	10	5/รพ1.,ทบ1	6/รพ1	11	6/รพ1	10/รพ1	15/รพ1	88/รพ5 ทบ.2
		อัตรา/ร้อยละ	92.86	58.82	62.5	50	64.70	100	64.70	75	77.24
	จำนวน Care Manager อบรมฟื้นฟู	เป้าหมาย	26	10	7	7	11	7	11	16	95
		ผลงาน	2	2	2	2	2	2	2	0	14
		อัตรา/ร้อยละ	7.70	20	28.58	28.58	18.19	28.58	18.19	0	14.74
4	จำนวน Care giver ผ่านการอบรม (พื้นที่เป้าหมาย)	เป้าหมาย (ปี62)	20	0	20	20	20	20	0	0	
		ผลงาน	28		20	24	18	20			
		อัตรา/ร้อยละ	140		100		90	100			

เป้าหมายระยะสั้น (Essential List/Task)

สถานการณ์ (Gap)	KPI	Essential Task	
		9 เดือน	12 เดือน
1. การใช้โปรแกรม LTC ของ สปสช. กรมอนามัย และ thai coc	ได้ข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน ตรงเวลา	ติดตามและแก้ไขในการใช้โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง	ดำเนินงานทบทวน และวางแผนปีต่อไป
2. การบริหารจัดการงบประมาณ LTC	การโอนเงินครบตามเป้าหมาย	ติดตาม อปท.ที่ยังไม่ได้โอนเงินและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการเบิกจ่าย โดย พขอ.	ดำเนินงานทบทวน และวางแผนปีต่อไป

ปัญหาอุปสรรค

ประเด็นปัญหา	แนวทางการพัฒนา
1. อปท. ยังไม่เข้าร่วมโครงการ LTC ไม่เข้าใจกฎระเบียบและประกาศ ไม่มั่นใจกังวลใจไม่กล้าโอนเงิน LTC จากกองทุนฯ ให้หน่วยจัดบริการ กลัวการตรวจสอบการเงินจาก สตง. ฯลฯ	1. ขอให้ สปสช.เขต จัดประชุมหรือจัดเวทีประชาคม สร้างความมั่นใจให้กับ อปท. หรือ จัดเวทีประชาคมในส่วนกลาง หรือส่วนท้องถิ่น หรือจัดทำสปอร์ตทีวี สปอร์ตวิทยุ สื่อประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการที่สื่อสารข้อมูลให้ อปท. ให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ LTC ครอบคลุมพื้นที่มากยิ่งขึ้น
2. ผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (CM) ยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยบริการ	2. ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ควรจัดอบรมหลักสูตร Care Manager ให้ครอบคลุม เนื่องจากมีผลต่อการขับเคลื่อนงานตำบล Long Term Care ร่วมกับ อปท.
3. การใช้โปรแกรมด้านสูงอายุยังไม่เชื่อมโยงกัน สปสช. กรมอนามัย THAI COC HDC	3. พัฒนาระบบให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูล

ข้อเสนอแนะ/ความต้องการรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

1. ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่จัดอบรมผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) ให้ครอบคลุมทุกสถานบริการ
2. สปสช. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของทีม ครุ ก. ในพื้นที่ เพื่อเป็นทีมที่ปรึกษา และสนับสนุนการดำเนินงาน Long Term Care ในจังหวัด
3. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนหรือมีบทบาทในการเป็นต้นสังกัดในการทบทวนกฎระเบียบและข้อบังคับการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ อปท. เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณให้หน่วยจัดบริการได้ และโอนงบประมาณให้หน่วยจัดบริการได้ตามกำหนดเวลา

4. ส่วนกลางควรมีการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลของโปรแกรมด้านสูงอายุของ สปสช. กรมอนามัย THAI COC HDC

นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง

- ตำบลต้นแบบ Long Term Care ดีเด่นผ่านมาตรฐานระดับจังหวัด
 - 1.ตำบลเตาปูน อำเภอสอง - นวัตกรรมที่นอนลูกโป่ง ป้องกันแผลกดทับ, หน่วยจิตอาสาเยี่ยมบ้าน Emergency , อุปกรณ์กายบำบัดมือด้วยเศษผ้า, รอกกายบริหาร, ไม้νωดเท้า, ที่นวดเท้า
 - 2.ตำบลแม่ยางฮ่อ อำเภอร้องกวาง - นวัตกรรม ธนาคารปันน้ำใจ ตำบลแม่ยางฮ่อ
 - 3.ตำบลน้ำริด - น้ำริดโมเดล เข้าถึงชุมชน
 - 4.ตำบลช่อแฮ - การบริหารแบบ วรชอบ (วัด รพ.สต. ชุมชน อปท. บ้าน) และการฟื้นฟูสมรรถ ด้วย การแพทย์แผนไทย ทางเลือก
 5. ตำบลพระหลวง - พระหลวงโมเดล ผู้สูงอายุไม่หักไม่ล้ม ตำบลพระหลวง การฟื้นฟูสมรรถด้วย การแพทย์แผนไทยทางเลือก
 6. ตำบลเด่นชัย - ศูนย์ Day Care
 7. ตำบลปากกาง - ปากกางโมเดล
 8. ตำบลวังชิ้น - สุขภาพดี วิถีวัง ปลัมปลัม บัซมิเศร้า กินข้าวลำ, ข้าวหลามทรายเถาว์ลย์ จำนวน 9 ท่า, การบริหารสมองและสุขภาพจิตทำประกอบเพลง, การบริหารช่องปาก KenKobi
- ผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ จังหวัดแพร่ ปี 2562
 1. ผู้สูงอายุต้นแบบสุขภาพดีอายุ 100 ขึ้นไป นางออน ทนชัย อายุ 102 ปี บ้านเลขที่ 34 บ้านห้วยม้า หมู่ที่ 14 ตำบลห้วยม้า อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
 2. Care Manager ดีเด่น นางพนารัตน์ พงศ์สุรัตน์ โรงพยาบาลวังชิ้น
 3. Care Giver ดีเด่น นางจันทร์ฉาย วันแก้ว เทศบาลตำบลวังชิ้น
 4. วัดส่งเสริมสุขภาพ วัดคุ้มครองธรรม อำเภอสอง
 5. นวัตกรรม การบริหารมือด้วยมือที่ 3 จำนวน 6 ท่า โดยนางพนารัตน์ พงศ์สุรัตน์ โรงพยาบาลวังชิ้น

